

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 22. svečana 1855.

List 8.

AVGUŠTIN BARON KOELLI
od FAHNENFELD*apostolski pronotar iz reda rdečelnikov, infulirani prošt sv. metropolitanske Goriške cerkve in general-kapitel-rikar izpraznjeniga nadškofijskiga sedeša.*

Častitimu duhovstvu in vsim vernim v mestu in po vsi škofiji zveličanje vam in mir od Boga Očeta našiga in Gospoda Jezusa Kristusa v s. Duhu. Amen.

Sv. cerkev, za zveličanje svojih otročičev ljubeznjiva in skerbna mati, sleče vsako leto v teh dnevih oblačilo veselja, jim stavi v premišljevanje nar vekši skrivnosti, napovč štiridesdanski post, de bi njih vero oživila, jih spodbodla se otresti posvetniga prahu, krotiti meso, de bi varovaje se hudiga storili dobro, in iskali tistiga miru, ki preseže vse pozemeljske reči.

Premislite, prelubeznjivi, de je le en gospod in ena vera (Efež. 4, 5.); de po veri smo opravičeni (Rim. 5, 1.) in brez vere je nemogoče Bogu dopasti (Hebr. 11, 6.); de je Jezus Kristus sam sredstvo zveličanja, in de ni nobeniga družiga ime na pod nebam daniga ljudem, v katerim bi zamogli zveličani biti. (Ap. dj. 4, 12.) Vera je na posebni način ganila mehko serce Božjiga Sinu. Sosebno se je on začudil nad stotnikovo vero. (Mat. 8.)

Dobro in hudo tega sveta zvirra iz ohranjene ali zgubljene vere; kjer je ona omagala, je svet celo stoletje potem čutil neizrekljive rane, ktere se še dozdaj prav zacelile niso; ona pomiri punte po kraljestvih, kakor tudi upokoji skerbi, ki glodajo na človekovim sercu. Čez vse je pa ona o smertni uri vrelec zaupanja in miru. Ta čednost cerkvi v diha terdno zaupanje takrat, kadar prejema zadnje zdihljeje svojih otročičev. Ti mu prizaneses, govori ona, o moj Bog! njegove pregreške in slabosti; sej veroval je v tebe, Očeta, Sina in sv. Duha, in ni zoperstavil tvojimu razsvitljenju napuha spačniga serca.

Iz pomanjkanja vere zvirajo navadno vsi grehi in od tod nesreče, ktere nas stiskajo. Živijo ljudje na svetu, ki Boga ne poznajo. Pazijo na čudeže narave, in stvarnika ne opazijo; ogledujejo zvezde, in se ne naučijo pesmi, ktero poje obnebje v slavo, temu, kteri ga je toliko lepo uredil; podajo se v podzemeljske votline, in ne zagledajo roke, ktera jim je podklad postavila; prebrodijo morje, in njegovi valovi niso v stanu njih serca do nar Viksiga povzdigniti; preračunjajo čase, in ne razumejo, de je potreba s spoštovanjem in strahom postati pred strašno večnostjo; učijo se občinske dogodivšine, ino v njenih prekucijah in v njenih do-

bah ne zasledijo roke Božje previdnosti, ktera vse vodi in vlada; pozabijoči svoj visoki poklic si kopicijo na svojo glavo zaklad jeze. Zakaj, pravi Bog, prebivavci so oskrnili zemljo s svojimi grehi, prelomili postave, overgli zavezo, prekletstvo bo sad žerlo. Čas tergatve, ki je čas veselja, bo čas žalosti, zakaj obolela terta ne bo dala svoje sladke kapljice, in ti, ki so iz serca veseli bili, bodo jokali. Veselje bobnov bo jenjalo, vukanje veselih bo potihnilo, in prijazni glas citer bo obmolnil. Vina ne bodo med petjem pili, ampak vsaka pijača bo pivcam grenka. (Iz. 24, 1-10.) Tertni bolezn, tej strašni šibi, ktera že tri leta sem upanje posestnika goljfa, in pot pridniga poljedelca požira, so se pridružile še druge nič menj žalostne nesreče. Kužne bolezn, dragina, lakota, kervava vojska tarejo človeško družino, kosijo svojo žertvo in grobove polnijo. Oh, prelubeznjivi! roka Božja je, ki tepe, de bi skicala k sebi nazaj zgubljene, in jih ozdravila. Verujte, de, kakor ona šibe pošilja, jih tudi tako odvzeti zamore. Ako morete verovati, govori Gospod, vse je mogoče temu, ki veruje. (Mark. 9, 22.)

Pa ni le zadosti, v sercu vero imeti, treba je tudi jo spoznati z ustmi in v djanji. (Rim. 10, 10.) Vera brez dobrih del je merta in ne more te zveličati. Poglavitne djanja pokore, ktere nam sveta cerkev, posebno v tem času sprave in gnade opravljati naklada, so: molitev, post in milovšina. Pred vsim povzdignite roke, duha in serce k Bogu; zakaj kadar zbrano in goreče molite, takrat pokažete svojo notranjo vero, ker obernivši se k svojimu Očetu, kteri je v nebesih, spoznate njegovo bitnost, njegovo vsigamogočnost, njegovo usmiljenost, njegovo previdnost. Ponizna, goreča in stanovitna molitev je imela zmirej čudno moč, Božjo jezo potolažiti, in na zemljo nebeškiga blagoslova priklicati. Bog sam nam kliče tako: Povzdigni k meni svoj glas, in jaz bom uslišal tvoje prošnje. (Jer. 33, 3.)

Molitvi se mora post pridružiti, ki je prav za prav razločivno znamenje štiridesdanskiga posta, kteriga so preroki grešnim narodom napovedovali, in ga je Jezus Kristus sam oistro deržal. Sv. cerkev, posnemaje Odrešenikove zglede, napovč post in zderžanje, de bi verni mertvičili puntarsko meso, krotili svoje pregrešne strasti, zadostili Božji pravici za svoje grehe, zadobili gnado, in zdravo ohranili dušo in telo, ker ona sama pravi, de je bil post zdravilno vpeljan v ta namen: duši in telesu v zdravilo. Posti se, piše sv. Janez Zlatoust, posti se, ker si grešil; posti se, de ne grešiš; posti se, de gnado zadobiš; in posti se, de

bo zadobljena gnada v tebi stanovitna. (Sv. Jan. Zl. v hom. od posta.)

Od molitve in posta se pa tudi nikdar ne sme milovšina ločiti. Boljši, pravi sv. pismo, je molitev s postam in milovšino, kakor zaloge zlata spravljati, zakaj milovšina od smerti reši, zbrišče grehe, pomaga najti milost in večno življenje. (Tob. 12, 8. 9.) Post in milovšina učijo sv. očaki, so dvojne perutnice, s katerimi se molitev do prestola Božjiga usmiljenja povzdigne. Želite, de bi bile vaše prošnje uslišane, bodite, vi premožni, verh posta tudi obilni v milovšini do revnih, spomnijoči se, de, kadar revnim kaj podaste, samimu Jezusu Kristusu daste, kateri vam bo stoterno povernil. Kdo ne pozná moči milovšine, ktera nam Gospoda milostljiviga nakloni? Ž njo je dobri Tobija zaslužil zopet viditi svetlobo. Ž njo si stotnik zadobi gnado, spoznati pot, ki pelje v zveličanje. Na prošnje revezev, ktere je radodarna Tabita obdarovala, jo sv. Peter k življenju obudi. Zavoljo tega tudi Jezus Kristus sam očitno govori, de je njegova razločna zapoved, ubogim dati to, kar nam ostaja čez potrebe, in kakor se po našim stanu živeti spodobi. (Luk. 11, 14.) Sezite tedaj, vi bogatini, v dno svojiga usmiljeniga serca, in bodite posebno to leto radodarnih rok do ubogih Jezusa Kristusa, pomisljoci, de, čeravno raztergano oblečeni hodijo, so vender ljudje, otroci nebeškiga Očeta, odkupljeni z ravno taisto kervjo, so naši bratje v Gospodu.

Tode, kaj bi vam pomagalo, preljubeznjivi! imeti vero, moliti, postiti se in tudi milovšino ubogim dajati, če pa Gospodov glas preslišite, če ne nehate, iz babilonskiga keliha piti, če ostanete v smertnim grehu? Glej! zdej je prijetin čas, zdej so dnevi zveličanja, raztergajte močne zvezi greha, verzite daleč od sebe dela tame, pritecite v kopel sv. pokore, odložite butaro pregreh, omite se s kervjo neomadežvaniga Jagnjeta in oblecite svitlo orožje kristjanskih vojakov. Zaslišite glas Božji, ki nas kliče tako: Preobrnite se k meni iz vsiga svojiga serca, s postam, z jokam in s plakanjem. (Joel. 2, 12.) Vernite se k njemu po potu pokore, ki ste se od njega obrnili po potu pregrehe, zakaj on je dobrotljiv, milostljiv, poterpežljiv, usmiljen in pripravljen odverniti sibe. (Joel. 2, 13.) On bo pustil rositi pri vas pozni in zgodnji dež, kakor v začetku. In žitnice bodo polne zita in vaše kleti bodo polne vina in olja. (Joel. 2, 23. 24.)

Sv. cerkev združi svoj glas z Božjim glasam, in vas kliče pred stopnice svojih oltarjev in pred sodišče pokore, kjer grešniki zgubljeno gnado zadobiti zamorejo. Ona dobro ve, de so njeni otroci grešniki, pa tudi dobro ve, de je Božja usmiljenost neskončna, de Boga veseli odpustiti, in de je vsaki hip pripravljen, po pokori spreobrnjeno serce v gnado sprejeti. Zopet spravljani z Gospodam pa, podvojite svoje prošnje k usmiljenimu Očetu, de v nožnice vtakne meč svoje masevavne pravice, k kateri smo ga silili, in povrati cerkvi in svetu dueve veselja in miru.

S tem vošilam, ktero iz Našiga serca vre, vam želimo milost Gospoda našiga Jezusa Kristusa in deležnost svetiga Duha.

(Sledi polajšanje 40danskiga posta.)

Iz pisarnice kapitel-vikariata o izpraznjenim nadškofijskim sedežu tretjo predpepelnično nedeljo 4. svečana 1855.

Avguštiu Kodellu.

Odperto pismo z Dunaja 12. svečana 1855.

Veliko ljudi je, ki mislijo in terdijo, de se duh keršanstva le se po deželi, po samotnih krajih in kmetovskih hišah sem in tje nahaja, v velicih mestih pa je že popolnoma zadušen. — Hvala Bogu, de temu se ni ravno popolnoma tako; tudi v nar večjim mestu Avstrijanskiga cesarstva se marsiktera permeri, ki zamore človeka zveseliti in ga prepričati, de tudi šum nar večjiga mesta ne more vsih ljudi popačiti, in od prave poti zapeljati. — V poterjenje tega vam bom veselih pergodb iz lastniga življenja naznanil. — V torek pred Svečnico, to je 30. prosenca, sim imel opravilo, kakorsniga se nikoli ne v dvanajstih letih svojiga duhovstva; kerstil sim namreč v farni cerkvi Matere Božje pomočnice 28 let stariga vojaka judovske vere. Skoraj tri mesce je hodil k meni na poduk, prizadeval sim si, mu nauke naše svete vere razumljivo razložiti, pa tudi večkrat sim ga opominjal, de naj raji od tega svojiga sklepa odstopi, če so ga kakšni drugi posvetni nameni k temu naklonili. Rekel mi je: Jest nimam nobeniga postranskiga namena, komej devet let star sim prišel med kristjane blizo svojiga rojstniga kraja na Poljskim; ko sim imel leta, sim bil v vojaški stan vzet. V tem stanu sim imel le malo priloznosti k judovski Božji službi hoditi; in dostikrat mi je dolg čas bilo, ko sim vidil, de moji tovarši kristjani gredo v cerkev, jest pa moram doma ostati. Judovsko vero sim zgubil, keršanske se nisim imel, in tako nimam nobene. — Nimam notranjiga miru, dokler ne bom keršen, de družih namenov nimam, vam naj bo to priča, ker sim vojak bil, in vojak ostanem. — Ko sim se prepričal, de je v keršanskim nauku zadosti podučen, in de mu je zares resnica iz praviga namena v družbo kristjanov prestopiti, sim ga imenovani dan kerstil z dovoljenjem višiga c. k. vojniškiga poveljništva. — Velika cerkev je bila polna ljudi in veličastno opravilo je spreobrnjenca tako ginilo, de so mu vedno solze po licih se vlivale. Po sv. kerstu je bil pri s. maši obhajan, in se je tako spodobno in ginljivo obnašal, de je bil marsikterimu v lep zgled. — Potem se je meni in drugim duhovnam, ki so mi pri tem opravilu pomagali prav lepo zahvalil in tudi gospodu podpolkovniku, ki mu je boter bil, in nas je zagotovil, de je ta nar lepsi dan njegoviga življenja. —

Na Svečnico je bila po Dunajskih cerkvah zahvala obhajana, de je milost Božja strašno bolezen kolero iz tega mesta vzela. Ves tisti dan je bilo s. Resnje Telo v več kot tridesetih cerkvah veliciga mesta izpostavljeno, in ljudje visoki in nizki, bogati in revni, preplašeni od sibe Božje, ki je zdaj, hvala Bogu! nehala, so se drenjali tje, Njega hvaliti, čigar roka tepe in ozdravlja. In zdaj že ni skorej nobeniga sledu med ljudmi, de je nedavno tukej bolezen tako strašno morila. — Pač čudni so ljudje v svojim obnašanji; dokler je neznan bolezen po mestu in v predmestjih razgrajala, visoke in nizke pobirala, bogate in revne morila, in se clo cesarskiga dvora ni ogibala, je bil sumeci Dunaj ves premenjen, in potem, ko je v eni sami hiši 27 ljudi pomerlo, so Dunajski prebivavci vsi preplašeni sem ter tje hodili, veliko jih je mesto zapustilo, in bližnje vasi in tergi so bili polni Dunajskih begunov, ravno kakor de bi se smerti umakniti mogoče bilo; gostivnice, kofetarije, glediša, plesisa so bile skorej prazne, družiga ni bilo vi-

diti, kot v černo oblečene ljudi, ki so za ranjkimi žalovali; družiga se ni slišalo govoriti, kot koliko jih je ta ali uni dan umerlo, in kateri so med njimi; veliko tavžent veder vóla se je manj popilo, cele kupe kisline se je manj prodalo, polne vozove jabelk, hrušk, češpelj in družiga sadja so mogle Dunajske branjevke v Donavo pometati, ker ni bilo kupca zanj, in jim je segnjilo; vsih jedil in pijač, ki so bile odsvetvane, so se ljudje tako skerbno varovali, kakor de bi bila nemila smert v njih skrita; zdaj je pa že vse drugači; gostivnice in drugi imenovani kraji so polni; namesto černih oblačil se vidi-jo nališpane, za veselice pripravljene; namesto od smerti, se le govori, kje bo dans ali jutri kaka veselica obhajana; jedi in pijače so spet vse dobre; — in tako se očitno vidi, de tudi šum velicnih mest potihne, kadar Bog svoje kaznovavno šibo vzdigne. — Tudi tukej se je spričala tista resnica, de terdno zaupanje na Božjo previdnost je nar boljši škit, nar terdnejši bramba tudi v nevarnih kužnih boleznih; čez 5000 ljudi je zbolelo, blizo 2000 jih je pomerlo, in med njimi je bil en sam duhoven in prav malo zdravnikov, desiravno so ti z bolniki, kakor sim tudi sam skušal, nar več opraviti imeli. — Med vojaki, ki so za kolero bolni bili, je bil tudi eden, ki ga nobeden ni mogel razumeti. Duhoven, ki je pred ta dan v vojaški bolnišnici opravila imel, mi je rekel: „Priatelj! pojdi tje bolnika obiskati, jest ga ne morem nič razumeti; ne vem, kakšen jezik govori. Prašal sim ga po madžarsko, po nemško, po poljsko, po češko, po italijansko, pa na vse mi je z glavo odkimal, de me ne razume.“ — Jest tedaj grem k njemu in ga med drugim tudi po slovensko nagovorim, in kako je bil vesel, de je svoj materni glas zaslišal, z veseljem mi pripoveduje, de je blizo Celja doma, in de ga je serce močno bolelo, ker nobeniga duhovna ni dobil, de bi ga bil razumel; previdil sim ga s sv. zakramenti, in dušni mir mu je tudi k telesnemu zdravju pomagal, kmalo je iz bolnišnice zdrav prišel. —

Dovolite mi še pergodbico naznaniti, ktera spričuje očitno, de je Marija zares pomoč kristjanov. Skorej vsaki večer pridem v družbo mnogo spoštovanih znancov, kamor tudi en gospod zahaja, ki ga je Bog z velikim bogastvom obdaril. — Čudil sim se, de je še v visokim stanu, v obilnim bogastvu toliko terdne kersanske vere; naj vam povem, kar mi je on pravil: „Blizo Dunaja, v Ebersdorfu, je rekel, sim bil rojen, starši so me poslali na Dunaj v odrejšnico gosp. Klinkovstroem-a, in tam so mi bile kersanske čutila vsajene, katerih nikoli pozabil ne bom. Posebno sim se prepričal, de zaupanje v Mater Božjo ni prazno, naj rečejo modrijani kar hočejo. 25. listopada 1852 sim bil na Ogerskim blizo Velike Kaniže; ni mi bilo mogoče pred nočjo do mesta dospeti, in ker je bila tamna noč, sim bil prisiljen v pastirski bajti s svojim tovaršem prenočevati. — Te noči ne bom nikoli pozabil. Ob devetih prilomi 8 tolovajev, namazanih in gerdo našemanih v bajto. Urno hočejo denarja, še pred kakor sim se prav zavedil, me zvežejo, veržejo na tla, mi usta zamaše, obleko slečejo, vse žepe preišejo, dobijo osemdeset goldinarjev, ker sim k sreči le malo denarja per sebi imel. To jim je bilo pa premalo; dva mi torej puške na glavo nastavita, eden na persi, tretji z velikim nožem k meni na tla poklekne, mi nož na vrat nastavi, in po ogersko zarezhi: Nemeč! povej, kam si denar skrili; vemo, de imaš več pri sebi; povej, ali se pa na smert pripravi. — Lahko si mislite, gospod,

kakšen strah sim tukej prestal; in to je terpelo več kot pol ure, v tem ko so drugi vso bajto preiskovali, ker mi niso hotli verjeti, de nimam več denarja per sebi. Moli grevengo, mi pravi rabelj, z nožem na vratu tretjibart, moraš umreti, nič ne pomaga. Zdaj se spomnim, de imam podobico Matere Božje pri sebi, ki sim jo na Božji poti v Lanzendorfu kupil, in zdihnem: „Preljuba Devica Marija! pomagaj mi, če je volja Božja, ali pa prosi zame, de bi srečno umerl.“ In glej, en tolovaj naglo vrata odpre in zaupije: Baratom, bežimo, slišim jezdice se koči približevati. — Vsi jo naglo pobegnejo, in kmalo so prišli žandarji, ki so mene in tovarša rešili. Ves oropan sim bil, samo zlato uro: so mi pustili in na deski je ležala listnica, v kteri je bila ta le podobica Matere Božje, in zraven podobice je bilo še trideset goldinarjev v bankovcih, katerih tudi tolovaji niso zasledili, ki so bili v ravno tistim predalu listnice, v kterim je bila podobica. Sedem teh tolovajev so bili kmalo vjeli, ki so bili potem v Veliki Kaniži obešeni, eden pa jo je odnesel. — Naj vidijo modrijani v ti pergodbi golo naključbo, jest vidim v nji čudno pomoč preciste Device Marije.“ — Tako mi je imeniten in bogat mož sam pripovedoval, in nisim si mogel veselja odreči, to pergodbico v poviksanje Božje časti in v slavo Device Marije dalje razglasiti. —

Janez Tomše,
vojaški duhoven.

Misionsko.

Dobili smo ravno te dni v roke pismo častitiga gosp. Antona Ueberbacher-ja do prečast. gosp. Mitterrutznier-ja, korarja v Briksnu, iz kteriga nektre reči posnamemo. Dopisano je iz Hartuma 10. listopada p. l.

Vesel in zdrav se od 28. kozop. v Hartumu znajdem. Obuebje je zdaj prav prijetno, desiravno podnevi zlo vroče. Tiči celi dan po vertu žvergolé in pojejo. V misionu se je novo življenje zbudilo. Gosp. Provikar, gosp. Rainer in jest se pripravljamo na pot k Bari - zamurcam. Abuna Jusuf (g. Gostner) je tudi posteljo spet zapustil, 5. listop. je spet pervič, skoraj od dveh mescov sem, sveto mašo bral in zdravje se mu prav čeversto povračuje. — Delavci so se rezno svojiga dela poprijeli. Koch in Ladner imata pri zidu misionske hiše opraviti, Gostner (Anton) dela krepko pri mizarii in kovastvu, Kirchmayr pri mizarii; Albinger je kuhar. — Dalje popisuje g. misionar popotvanje skoz pušavo in pravi med drugim: Enkrat ko smo dolgo v noč na kamelah jezdarili, sim s kamele stopil in peš korakal v tihi polnoči. Ko sim čevlje obuval, se je velbljudogonec na zapušeno mesto usedel, dalje tiral, in ni čakal na me. Bil je neki samo nekoliko minut od mene, in nisim ga mogel več viditi; tudi nisim na tleh mogel nič sledi najti, ktere je pihajoči veter hitro zbrisoval. Šel sim v tisto stran, kodar sim mislil, de so velbljudi šli, in zdelo se mi je, de od deleč vso trumo vidim. Ravno do časa pa še sim se prebrihtal in spoznal, de so bile pečine, in namesti še dalje v nesvest tavati, sim jel klicati in sim odgovor zaslišal; in zares bi bil dalje gredé čisto na napéno stran potegnul. —

27. kozop., bili smo osem ur od Hartuma, u-gledamo ladijo „Zgodnjo danico“. Gosp. Provikar s peterimi zamurčki so nam bili naproti peršli. Pozdravili smo se nasproti, naši pomočnici preblašeni Materi Božji v ladii svoje česenje skazali ter se Bogu

z zahvalno pesmijo, spremljano s fisharmoniko, za srečno popotvanje zahvalili, po tem smo sladko počili ter poslušali veselo in podučilno kremljanje prečastitiga g. Provikarja, čigar osebnost je neizrečeno ljubeznjiva. Kadar od svojih dogodbin od zamurčkov govore in pripovedujejo, kako so se stari in mladi pri različnih zamurskih rodovih obnašali, je njih beseda močno prijetna, detinska in navdihljiva. Kmalo pa smo se verh ladije zbrali ter peti nekatere pesmi, med katerimi velikrat ponavljano: Maria Königin, nach Afrika blick hin! (Marija Kraljica, v Afriko se ozri!) itd., in smo končali z laudate Dominum. „To morajo fantje peti“, reko g. Provikar: in kar urezali so jo. Kako močno serce povzdiguje, ko človek iz ust teh malih, ki so še pred kratkim bili nejeverniki, besedo Božjo sliši! Tako je veselo minul ostanek dneva. Tudi mornarji so bili prav dobre volje. Njih darabuka (nekaka bobnica) je neprenehama taramtatála, ploskanja in petja po njih segi ni hotlo konec biti, in de bi se ne preupehali, so si v sredi veliko posodo merise (nekakiga ola iz dure) pripravili. Le ena reč je bila v stanu njih šum utolažiti, namreč naša splosna večerna pobožnost: tačas so bili tiho, kakor bi jih ne bilo. — Drugo jutro so g. Provikar na vse zgodaj maševali, in zamurčki so pri sv. maši lepe mašne pesmi peli. Potem smo odrinili, in ob štirih popoldne smo bili v Hartumu. Bog bodi hvaljen!

Naše ilnate stanovanja so prav revne; veliki in lepi vert z limonami, granati, gistami in tertami pa veliko nadomesti. Kapela je priprosta, pa lepa. Prav dobro mi je pri sercu delo, viditi zamurčke v njih semajnicah — z belimi hlačami, višnjevo suk-njico, pisano pasivnico in z živo rudečim tarbušem (kapo) na glavi, ki so pred altarjem klečali, pri svoji šolski maši peli, ali Ave Marija molili ter svoje ročice k Mariji, svoji Kraljici, povzdigovali.

Kaka dva dni po našem prihodu so pripeljali zamurčka, Gudi-ta po imenu, k g. Provikarju na ladijo „Zgodnjo danico“. Fantiček, črn ko oglje, jim je bil všeč in so ga odkupili za 50 gold. Ko smo, g. Kirchner, Bainer in jest, na ladijo prišli, so ga g. Provikar pred nas pripeljali, de nam je roko podal. Kmal je dobil fantek svojo novo obleko. 3. listop. so ga peljali g. Provikar vpervič v cerkev k sv. maši sv. Duha poklicat. Sirote ni vedilo kaj početi. Pogleda altar, pred altarjem fante, poslusa petje in fisharmoniko; po tem se usede plah pri cerkvenih vratih. Zdaj pa vse posnema, kar vidi večji tovarše delati: poklekne poleg njih, se zredama priklanja in se pri vhodu in izhodu po blagoslovljeno vodo v kotliček steguje. Vselej sim vesel, ko vidim te otročice pred altarjem klečati in moliti: Asalam lik ja Mariam (Češena si Marija), ali laudate Dominum itd. Tudi so prav družljivi; ko sim sam v svojim staniši, se eden pa drug k meni notri plazi, dokler ga ne pozdravim: Alla salimak (Bog te pozdravi) ali: Enta taib (se dobro počutiš?) Na to jim sv. pismo s podobami pokažem, in ako utegnem, pustim, de mi podobe razlagajo. Kar je večjih, govore laško, in vidim, de zgodbe sv. pisma dobro znajo. Pozdravljajo me: Abuna Antun, buon giorno, felice notte, state bene; mali pa se mi nasmehljavajo. Nar manjši zmed njih, Bazili, ne čez vatel dolg, med 3 in 4 leti, ta že celo počasi in moško koraka. Do blagoslovljene vode kar ne more doseči, na perste se ustopi in ne gre

preč, dokler mu kdo drugi vode na čelo ne da. Drugi, Peter, blez mutast, ta je vse, samo nekaj ne. Ako vprašam: si bolan? perkima „de“; si lačen? „de“; si žejin? „de“. Enta batal (si poredin?) tu odkima, de „ne“. Kteri imajo zmožnost, se dalje učijo, drugi se bodo za rokodelstvo in pohišтво učili. Le ti se morajo stergano obleko sami kerpiti, in to je nar boljši pomoček, jih privaditi, de bi jo varovali. (K. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Te dni je šel, iz Egipta pridši, skoz Ljubljano zdravnik v Hartumu, g. Jenček, v čigar naročji je ranjki g. Kociancič umerl. Imel je mnogotere znamenitosti ranjega g. Kocianciča seboj, ktere pa so mu bile v Kafer-zeját-u, med Kairo in Aleksandrijo, ukradene, ali so se drugači zgubile. Pravil je, kako močno je bil Abuna-Hana, ne le od kristjanov, ampak zlasti tudi od mohamedanov ljubljen in spoštovan, in meni, de ga je njegova prevelika gorečnost vzela, ker pri nar hujši vročini je s svojimi rokami nar težji dela delal. Kofer ranjega misionarja pa je pri Hartumskim konsulu v Kairi, kteri bo še le bolj na spomlad čez morje šel in se na Dunaj podal, kar se poprej zavoljo mraza ne upa, de bi mu mnogotere zveri ne došle, ki mraza ne morejo prenašati.

Iz Briksna po prijateljskim dopisu zvemo, de maliga serpana se podá spet 8—9 tirolcov, med njimi štirje ali celo pet duhovnov, v srednjo Afriko. — Marijna družba na Dunaji je prejela od Abuna Sulejmana naznanila, v kterih svoje lansko popotvanje na Belo reko popisuje.

Na Dunaji je verli gospod učenik Holger v podporo poštenih mladenčev, ki jih učenje zavoljo revsine teško stane, družbo osnoval ter ji sv. Jurja varha zvolil. Kdor vé, kolike potrebe in revnosti učencem v velikih mestih proté, take družbe nikdar ne bo mogel prehvaliti.

V založbi Ueberreuterjevi na Dunaji so posebniga priporočanja vredne bukvice na svitlo prišle: „Feierlichkeit der ersten heiligen Kinder-Communion“.

Mili darovi.

Za afrikanski mision.

Z Berda 3 gold. — Iz Tersta 92 gold. — Iz Šentlenarta 7 gold. — Gosp. J. Globočnik v prid zamurskih dekličev 4 gld. 46 kraje. — Dva gg. duhovna 6 gold. —

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofiji: Gospod Val. Thalmeiner, Loški fajmošter, so 14. prosenca v 73. letu svoje starosti po dolgi bolezní v Gospodu zaspali. Naj v miru počivajo!

V Sekovski škofiji: Gosp. kaplan Janez Reisp je prestavljen v Lutomer, gosp. kaplan Matija Dolinar pa v Witschein. — Umerla sta: gosp. Martin Medved, fajmošter pri sv. Tomažu, 16. prosenca, in gosp. Florijan Murko, fajmošter v Šentrupertu, 24. prosenca.

 Pri gosp. J. Blazniku se dobivajo nove pravlične podobice v spomin perve sv. spovedi. 100 svitlih veljá 45 krajcarjev.